

Afdeling Hollandse Delta.

Verlag planteninventarisaties Gentianen vallei 2023 Zuid-Hollands Landschap

Mededelingennummer PWG 2023/04

Auteur: Theo Hagendoorn

Slanke gentiaan

© KNNV afdeling Hollandse Delta

Verlag planteninventarisaties Gentianen vallei 2023

Zuid-Hollands Landschap

Een publicatie van de Plantenwerkgroep van de Natuurvereniging Hollandse Delta, een afdeling van de KNNV.

Mededelingennummer 2023/04

Auteur: Theo Hagendoorn

Onderzoekers: Leden van de Plantenwerkgroep

Omslagfoto: Slanke gentiaan Fotograaf: Hans op den Dries

Natuurvereniging Hollandse Delta

een afdeling van de KNNV

secretariaat:

Peter Vermaas

Schudegge 17

3224 BP Hellevoetsluis

Telefoon: 0181-324058

Email: secretaris@voorne.knnv.nl

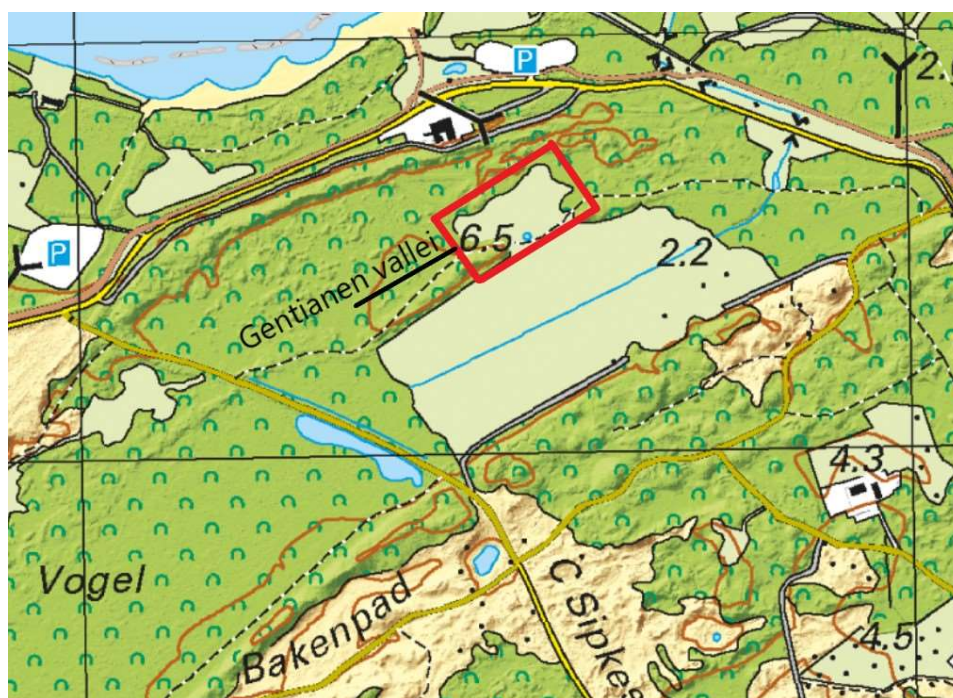
Inhoud

Inleiding	3
Gentianen vallei.....	3
Gebiedsbeschrijving	4
Werkwijze	4
Resultaat.....	4
Overzicht sinds 2000	6
Aanbeveling.....	11
Bronnen	11
Colofon	11

Inleiding

Zuid-Hollands landschap heeft verzocht om een globale inventarisatie van het gebied genaamd “Gentianen vallei”, daartoe heeft de Plantenwerkgroep het gebied 2 maal bezocht op `17-07-2023 en 18-09-2023 het gebied is niet Op de geplande datum 01-05-2023 bezocht ivm de toen nog zeer natte omstandigheden. Alle gegevens en de coördinaten van de vindplaats vastgelegd. Bij het inventariseren maken we gebruik van de app ObsMapp via een smartphone, de waarnemingen worden dan ook gelijk vastgelegd in de database van Waarneming.nl. onder het account van ZHL zelf

Gentianen vallei

Gebiedsbeschrijving

De Gentianen vallei is eind jaren 90 afgeplagd en de top laag is afgevoerd. Het gebied wordt extensief begraasd door runderen en paarden. De vallei wordt aan drie zijden begrensd door struikgewas en aan één zijde loopt een wat hoger gelegen wandelpad dat de Gentianen vallei scheidt van het zogenaamde vliegveld, de vallei heeft geen directe afwatering maar valt vrij snel na het vliegveld droog welke wel een afwatering heeft via de vliegveld Rel. Er is in de een ondiepe poel die alleen tijdens een langere zeer droge periode droog valt hierdoor wordt deze poel veel gebruikt door de grote grazers die in het gebied lopen maar het resultaat is dat deze poel sterk verontreinigd is door mest van deze grazers.

Werkwijze

We hebben in dit gebied een algemene inventarisatie uitgevoerd door het gehele gebied hierbij zijn alle in het gebied voorkomende planten zijn genoteerd. Van de eventuele in het gebied voorkomende rode lijst en aandachtsoorten zijn de abundantie (talrijkheid) en de coördinaten van de vindplaats vastgelegd. Bij het inventariseren maken we gebruik van de app ObsMapp via een smartphone, de waarnemingen worden dan ook gelijk vastgelegd in de database van Waarneming.nl. Alle vermelde bomen of struiken zijn zaailingen grote bomen of struiken nemen we niet op omdat deze de begrenzing van de vallei vormen. We hebben het gebied op 17-06-2023 en 18-09-2023 bezocht het geplande bezoek op 15-05-2023 is vervallen omdat de vallei nog onder water stond. De Gentianen vallei is ook in 2000, 2003, 2011 en nu in 2023 op een gelijke wijze geïnventariseerd en er is een lijst in dit verslag opgenomen.

Resultaat

Wetenschappelijke naam	Naam	Eur in g	Familie	
Myriophyllum spicatum	Aarvederkruid	851	Haloragaceae	
Scutellaria galericulata	Blauw glidkruid	1173	Lamiaceae	
Rubus caesius	Dauwbraam	1089	Rosaceae	
Rubus caesius	Dauwbraam	1089	Rosaceae	
Carex trinervis	Drienervige zegge	266	Cyperaceae	
Calamagrostis epigejos	Duinriet	174	Poaceae	
Carex oederi	Dwergzegge	2213	Cyperaceae	
Crataegus monogyna	Eenstijlige meidoorn	369	Rosaceae	
Ranunculus flammula	Egelboterbloem	1048	Ranunculaceae	
Agrostis stolonifera	Fioringras	18	Poaceae	
Linum catharticum	Geelhartje	747	Linaceae	
Iris pseudacorus	Gele lis	665	Iridaceae	
Holcus lanatus	Gestreepte witbol	631	Poaceae	
Agrimonia eupatoria	Gewone agrimonie	13	Rosaceae	
Prunella vulgaris	Gewone brunel	1017	Lamiaceae	
Lotus corniculatus	Gewone rolklaver	761	Fabaceae	
Symphytum officinale	Gewone smeewortel	1259	Boraginaceae	
Eleocharis palustris	Gewone waterbies	437	Cyperaceae	

Hydrocotyle vulgaris	Gewone waternavel	641	Araliaceae	
Agrostis capillaris	Gewoon struisgras	19	Poaceae	
Lythrum salicaria	Grote kattenstaart	785	Lythraceae	
Rhinanthus angustifolius	Grote ratelaar	1066	Orobanchaceae	
Alisma plantago-aquatica	Grote waterweegbree	28	Alismataceae	
Lysimachia vulgaris	Grote wederik	784	Primulaceae	
Convolvulus sepium	Haagwinde	188	Convolvulaceae	
Pulicaria dysenterica	Heelblaadjes	1029	Asteraceae	
Equisetum arvense	Heermoes	462	Equisetaceae	
Blackstonia perfoliata subsp. serotina	Herfstbitterling	145	Gentianaceae	
Rosa Subsec. Caninae	Hondsroos groep	1643	Rosaceae	
Jacobaea vulgaris	Jakobskruiskruid	2290	Asteraceae	
Leontodon saxatilis	Kleine leeuwentand	727	Asteraceae	
Centaurea jacea	Knoopkruid	1766	Asteraceae	
Salix repens	Kruipwilg	1124	Salicaceae	
Elymus repens	Kweek	446	Poaceae	
Equisetum palustre	Lidrus	466	Equisetaceae	
Teucrium scordium	Moerasgamander	1272	Lamiaceae	
Galium palustre	Moeraswalstro	2376	Rubiaceae	
Littorella uniflora	Oeverkruid	753	Plantaginaceae	
Lysimachia nummularia	Penningkruid	782	Primulaceae	
Phragmites australis	Riet	933	Poaceae	
Schedonorus arundinaceus	Rietzwenkgras	514	Poaceae	
Trifolium pratense	Rode klaver	1305	Fabaceae	
Odontites vernus	Rode ogentroost	2319	Orobanchaceae	
Veronica catenata	Rode waterereprijs	1350	Plantaginaceae	
Galium uliginosum	Ruw walstro	556	Rubiaceae	
Ranunculus acris	Scherpe boterbloem	1040	Ranunculaceae	
Gentianella amarella	Slanke gentiaan	562	Gentianaceae	
Lotus glaber	Smalle rolklaver	762	Fabaceae	
Plantago lanceolata	Smalle weegbree	946	Plantaginaceae	
Baldellia ranunculoides subsp. ranunculoides	Stijve moerasweegbree	429	Alismataceae	
Euphrasia stricta s.l.	Stijve ogentroost	2316	Orobanchaceae	
Anagallis tenella	Teer guichelheil	53	Primulaceae	
Potentilla erecta	Tormentil	1008	Rosaceae	
Carex disticha	Tweerijige zegge	225	Cyperaceae	
Potentilla reptans	Vijfvingerkruid	1010	Rosaceae	
Vicia cracca	Vogelwikke	1369	Fabaceae	
Mentha aquatica	Watermunt	813	Lamiaceae	
Samolus valerandi	Waterpunge	1135	Primulaceae	
Rhamnus cathartica	Wegedoorn	1064	Rhamnaceae	
Populus alba	Witte abeel	980	Salicaceae	
Trifolium repens	Witte klaver	1306	Fabaceae	
Lycopus europaeus	Wolfspoot	780	Lamiaceae	
Lycopus europaeus	Wolfspoot	780	Lamiaceae	
Juncus inflexus	Zeegroene rus	684	Juncaceae	
Carex flacca	Zeegroene zegge	232	Cyperaceae	

Potentilla anserina	Zilverschoon	1006	Rosaceae	
Quercus robur	Zomereik	1037	Fagaceae	
Juncus articulatus	Zomprus	673	Juncaceae	
Myosotis laxa	Zompvergeet-mij-nietje	841	Boraginaceae	
Alnus glutinosa	Zwarte els	36	Betulaceae	
Rode lijst LNV				
Rode lijst Floron				
Aandachts soort duinen				

Overzicht sinds 2000

Wetenschappelijke naam	Naam	2000	2003	2011	2023
Ribes rubrum	Aalbes	x	x		
Trifolium fragiferum	Aardbeiklaver	x		x	
Myriophyllum spicatum	Aarvederkruid		x		x
Cirsium arvense	Akkerdistel	x	x		
Myosotis arvensis	Akkervergeet-mij-nietje	x			
Eleocharis quinqueflora	Armbloemige waterbies	x	x	x	
Asparagus officinalis subsp. officinalis	Asperge	x		x	
Epilobium ciliatum	Beklierde basterdwederik		x		
Salix purpurea	Bittere wilg	x			
Solanum dulcamara	Bitterzoet	x	x		
Scutellaria galericulata	Blauw glidkruid	x	x	x	x
Carex panicea	Blauwe zegge			x	
Gnaphalium luteoalbum	Bleekgele droogbloem		x		
Isolepis setacea	Borstelbies	x			
Fragaria vesca	Bosaardbei			x	
Dryopteris dilatata	Brede stekelvaren	x			
Populus x canadensis	Canadapopulier	x			
Erigeron canadensis	Canadese fijnstraal	x			
Silene dioica	Dagkoekoeksbloem	x			
Rubus caesius	Dauwbraam	x	x	x	x
Carex trinervis	Drienervige zegge				x
Hippophae rhamnoides	Duindoorn	x			
Calamagrostis epigejos	Duinriet			x	x
Rosa spinosissima	Duinroos	x			
Achillea millefolium	Duizendblad			x	
Carex oederi	Dwergzegge		x	x	x
Carex demissa/oederi	Dwergzegge / Geelgroene zegge	x			
Centaureum erythraea	Echt duizendguldenkruid	x			
Silene flos-cuculi	Echte koekoeksbloem		x		
Valeriana officinalis	Echte valeriaan	x	x		
Crataegus monogyna	Eenstijlige meidoorn	x	x	x	x
Rosa rubiginosa	Egelantier		x		

Ranunculus flammula	Egelboterbloem		x	x	x	x
Agrostis stolonifera	Fioringras		x	x	x	x
Geum urbanum	Geel nagelkruid		x		x	
Carex oederi ssp. oedocarpa	Geelgroene zegge				x	
Linum catharticum	Geelhartje	■	x	x	x	x
Viburnum opulus	Gelderse roos		x	x	x	
Iris pseudacorus	Gele lis		x	x	x	x
Holcus lanatus	Gestreepte witbol		x		x	x
Hypericum tetrapterum	Gevleugeld hertshooi		x	x		
Agrimonia eupatoria	Gewone agrimonie	■			x	x
Heracleum sphondylium subsp. sphondylium	Gewone berenklaauw		x			
Prunella vulgaris	Gewone brunel		x	x	x	x
Caltha palustris subsp. palustris	Gewone dotterbloem			x		
Angelica sylvestris	Gewone engelwortel		x	x		
Veronica chamaedrys	Gewone ereprijs		x			
Cerastium fontanum subsp. vulgare	Gewone hoornbloem		x	x		
Arctium minus	Gewone klit			x		
Dactylis glomerata subsp. glomerata	Gewone kropaar		x			
Lotus corniculatus var. corniculatus	Gewone rolklaver		x	x	x	x
Symphytum officinale	Gewone smeerwortel		x	x	x	x
Valerianella locusta	Gewone veldsla		x			
Eleocharis palustris	Gewone waterbies		x	x	x	x
Hydrocotyle vulgaris	Gewone waternavel		x	x	x	x
Arenaria serpyllifolia	Gewone zandmuur		x			
Hypochaeris radicata	Gewoon biggenkruid		x		x	
Anthoxanthum odoratum	Gewoon reukgras			x		
Agrostis capillaris	Gewoon struisgras				x	x
Lithospermum officinale	Glad parelzaad		x			
Salix cinerea subsp. cinerea	Grauwe wilg			x	x	
Juncus bufonius	Greppelrus		x		x	
Liparis loeselii	Groenkolorchis	■		x	x	
Ranunculus lingua	Grote boterbloem				x	
Urtica dioica	Grote brandnetel			x		
Lythrum salicaria	Grote kattenstaart		x	x	x	x
Rhinanthus angustifolius	Grote ratelaar		x	x	x	x
Alisma plantago-aquatica	Grote waterweegbree					x
Lysimachia vulgaris	Grote wederik			x	x	x
Plantago major subsp. major	Grote weegbree		x	x	x	
Convolvulus sepium	Haagwinde					x
Pulicaria dysenterica	Heelblaadjes		x	x	x	x
Equisetum arvense	Heermoes		x	x	x	x
Bryonia dioica	Heggenrank		x			
Blackstonia perfoliata subsp. serotina	Herfstbitterling		x	x	x	x
Glechoma hederacea	Hondsdrif		x			
Rosa canina	Hondsroos		x	x	x	x
Humulus lupulus	Hop		x	x		
Medicago lupulina	Hopklaver				x	
Jacobaea vulgaris	Jakobskruiskruid			x	x	x

Jacobaea vulgaris	Jakobskruiskruid / Duinkruiskruid		x			
Cirsium palustre	Kale jonker		x			
Hypericum maculatum subsp. obtusiusculum	Kantig hertshooi			x		
Galium aparine	Kleefkruid		x	x		
Tussilago farfara	Klein hoefblad			x		
Senecio vulgaris	Klein kruiskruid			x		
Crepis capillaris	Klein streepzaad				x	
Trifolium dubium	Kleine klaver		x			
Leontodon saxatilis	Kleine leeuwentand			x	x	x
Cerastium glomeratum	Kluwenhoornbloem				x	
Rumex conglomeratus	Kluwenzuring		x	x		
Carduus nutans	Knikkende distel			x		
Centaurea jacea	Knoopkruid					x
Eupatorium cannabinum	Koninginnekruid		x	x	x	
Ononis repens ssp. repens	Kruipend stalkruid				x	
Ranunculus repens	Kruipende boterbloem		x	x	x	
Salix repens	Kruipwilg			x	x	x
Rumex crispus	Kruzuring		x	x	x	
Elymus repens	Kweek					x
Equisetum palustre	Lidrus			x	x	x
Hippuris vulgaris	Lidsteng		x	x		
Bellis perennis	Madeliefje		x	x	x	
Veronica officinalis	Mannetjesereprijs		x			
Dryopteris filix-mas	Mannetjesvaren		x	x		
Glaux maritima	Melkkruid		x	x	x	
Epilobium palustre	Moerasbasterdwederik			x		
Gnaphalium uliginosum	Moerasdroogbloem			x		
Teucrium scordium	Moerasgamander				x	x
Galium palustre	Moeraswalstro		x	x	x	x
Epipactis palustris	Moeraswespenorchis			x	x	
Triglochin palustris	Moeraszoutgras			x		
Littorella uniflora	Oeverkruid			x	x	x
Taraxacum officinale	Paardenbloem		x	x		
Juncus subnodulosus	Paddenrus				x	
Parnassia palustris	Parnassia			x	x	
Lysimachia nummularia	Penningkruid		x	x	x	x
Persicaria maculosa	Perzikkkruid			x		
Juncus compressus	Platte rus		x			
Populus tremula	Ratelpopulier		x			
Juncus alpinoarticulatus	Rechte rus				x	
Rumex obtusifolius	Ridderzuring		x	x		
Phragmites australis	Riet		x	x	x	x
Schedonorus arundinaceus	Rietzwenkgras		x			x
Geranium robertianum	Robertskruid		x	x		
Trifolium pratense	Rode klaver			x	x	x
Odontites vernus subsp. serotinus	Rode ogentroost		x	x	x	x
Veronica catenata	Rode waterereprijs		x			x
Festuca rubra	Rood zwenkgras		x			

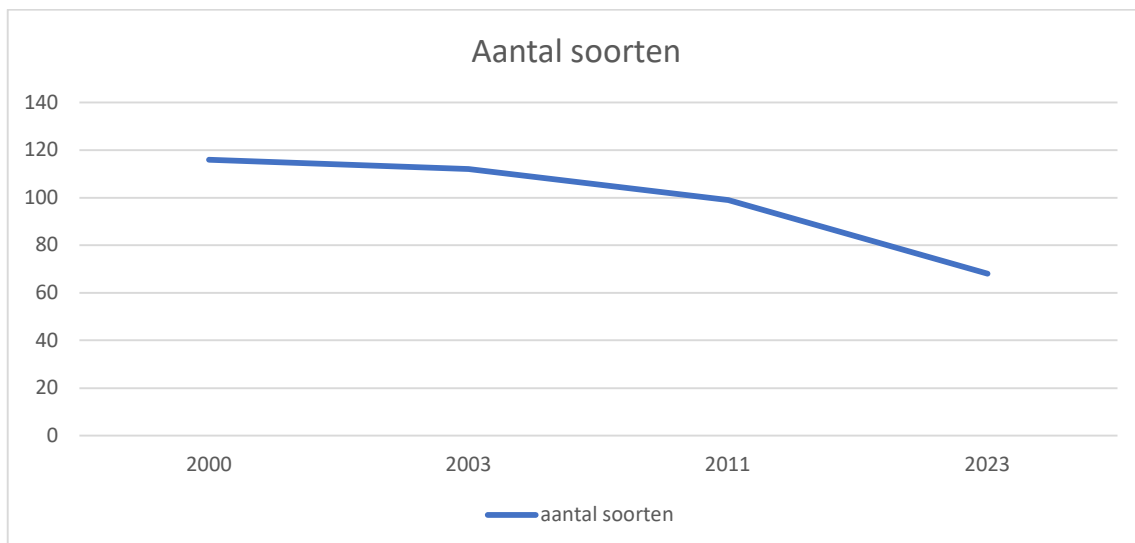
Poa trivialis	Ruw beemdgras		x			
Galium uliginosum	Ruw walstro		x	x	x	x
Betula pendula	Ruwe berk			x	x	
Ranunculus acris	Scherpe boterbloem					x
Veronica scutellata	Schildereprijs			x	x	
Gentianella amarella	Slanke gentiaan	■	x	x	x	x
Eleocharis uniglumis	Slanke waterbies			x	x	
Lotus glaber	Smalle rolklaver		x		x	x
Plantago lanceolata	Smalle weegbree		x	x	x	x
Vicia sativa subsp. angustifolia	Smalle wikke		x	x	x	
Cirsium vulgare	Speerdistel		x			
Atriplex prostrata	Spiesmelde			x		
Frangula alnus	Sporkehout		x	x		
Baldellia ranunculoides subsp. ranunculoides	Stijve moerasweegbree	■	x	x	x	x
Euphrasia stricta	Stijve ogentroost	■	x	x	x	x
Poa annua	Straatgras		x			
Centaurium littorale	Strandduizendguldenkruid				x	
Anagallis tenella	Teer guichelheil	■		x	x	x
Juncus tenuis	Tengere rus		x			
Potentilla erecta	Tormentil			x	x	x
Carex dioica	Tweehuizige zegge	■			x	
Carex disticha	Tweerijige zegge			x	x	x
Poa pratensis subsp. pratensis	Veldbeemdgras		x			
Cynoglossum officinale	Veldhondstong		x	x		
Rumex acetosa	Veldzuring		x	x		
Potentilla reptans	Vijfvingerkruid		x	x	x	x
Epilobium parviflorum	Viltige basterdwederik		x	x	x	
Dactylorhiza incarnata	Vleeskleurige orchis	■		x	x	
Vicia cracca	Vogelwikke		x	x	x	x
Mentha aquatica	Watermunt		x	x	x	x
Samolus valerandi	Waterpunge	■	x	x	x	x
Rhamnus cathartica	Wegedoorn		x	x	x	x
Polygonatum odoratum	Welriekende salomonszegel	■	x	x		
Athyrium filix-femina	Wijfjesvaren		x			
Lonicera periclymenum	Wilde kamperfoelie		x	x		
Ligustrum vulgare	Wilde liguster		x	x	x	
Populus alba	Witte abeel			x	x	x
Trifolium repens	Witte klaver		x	x	x	x
Lycopus europaeus	Wolfspoot		x	x	x	x
Betula pubescens	Zachte berk		x	x	x	
Geranium molle	Zachte ooievaarsbek		x			
Phleum arenarium	Zanddoddegras		x			
Carex arenaria	Zandzegge		x	x	x	
Juncus inflexus	Zeegroene rus					x
Carex flacca	Zeegroene zegge		x	x	x	x
Juncus gerardii	Zilte rus	■		x	x	
Potentilla anserina	Zilverschoon		x	x	x	x
Quercus robur	Zomereik		x	x	x	x

Myosotis laxa subsp. caespitosa / scorpioides	Zomp- / Moerasvergeet-mij-nietje	x			
Juncus articulatus	Zomprus	x	x	x	x
Myosotis laxa subsp. caespitosa	Zompvergeet-mij-nietje		x		x
Alnus glutinosa	Zwarte els	x	x	x	x
Populus nigra	Zwarte populier			x	
Carex nigra	Zwarte zegge			x	

Rode lijst LNV
Rode lijst Floron
Aandachts soort duinen

Uit deze lijst blijkt dat het totaal aantal soorten Inclusief Struiken en bomen in de loop van deze tijd wel aanzienlijk is verminderd zie onderstaande grafiek. Het lijkt er op dat in 2000 nog een aantal soorten is gevonden als overblijfsel van (voor) het plaggen zoals haagwinde een plant die een voorkeur heeft voor wat hogere planten om te klimmen en bv akkerdistel, een soort van ruderaal grond.

Opvallend is dat er in 2003 en 2011 wel vleeskleurige orchideeën en groenknol orchideeën zijn gevonden en in 2023 niet meer, nu kunnen orchideeën wel eens een jaar overslaan maar deze vallei wordt ieder jaar bezocht om de Moeras Gamanders te tellen maar tijdens deze tellingen zijn ze de laatste jaren ook niet gezien dus het lijkt er op dat ze echt verdwenen zijn. De Moerasgamander is hier in 2010 ontdekt met meerdere exemplaren van forse omvang terwijl bij de laatste tellingen de planten klein van stuk waren en de 15 cm niet haalden

Aanbeveling

Gezien de vrij droge zomers van de laatste jaren waarbij de poel in de Gentianen vallei de vliegveld rel en zelfs de Molen kreek geheel droog zijn gevallen net als de natte duin valleien langs het inspectie pad zou er overwogen kunnen worden om de water afvoer via de vliegveld rel naar het Oostvoornse meer eerder te stoppen en daardoor het gebied langer vochtig te houden zoals het tot het graven van de afvoer naar het Oostvoornse meer het water werd afgevoerd dmv een wind molentje naar de molen kreek waardoor het water in de gebied bleef

Bronnen

Heukels Flora van Nederland

Google maps

Verslagen PWG 2000/2003/2011

Foto: Hans op den Dries

Colofon

Verslag: Theo Hagendoorn / 30-12-2023

Vegetatieopnamen: De leden van de Plantenwerkgroep van de KNNV Afdeling Hollandse Delta